

MEE?

Lesfiche verkeers- en
mobiliteitseducatie
BASISONDERWIJS

Zichtbaar in het verkeer

Met Levende Muziek

Doelgroep

Leerlingen van het derde en vierde leerjaar.

Lesdoel

Kinderen leren dat gezien worden als stapper of trapper in het verkeer van levensbelang is.

Eindtermen

- Mens en Maatschappij – Ruimte:
4.14
4.16

Materiaal

- Fototoestel en/of camera
- (Eventueel): voorstelling 'Stand up! In het verkeer' en het boek 'Straatlawaaï' van Levende muziek
- Rode en groene kaarten

Materiaal hoekenwerk

- 5 zaklampen
- 5 breekmessen
- Schoendoos voor elke leerling
- Reflecterend materiaal
- Fluorescerend materiaal
- Enkele 'gewone' voorwerpen

Les

Motivatie

Steeds meer kinderen dragen fluo als ze naar school komen in de donkere wintermaanden, maar nog lang niet allemaal. Voor andere verplaatsingen (naar de sportclub, jeugdbeweging, ...) doen ze dat nog veel minder. Gezien worden in het verkeer is nochtans van levensbelang.

De VSV maakte deze lesfiche samen met Levende Muziek. Levende Muziek brengt muziek en theater voor kinderen, en heeft ook voorstellingen over verkeersveiligheid. Je kunt met deze fiche aan de slag na de voorstelling 'Stand up! In het verkeer', eventueel in combinatie met het boek 'Straatlawaaï' van Levende Muziek, maar de lesideeën kun je ook apart gebruiken.

Beginsituatie

Vooraf: film of fotografeer de leerlingen op een donkere winterochtend aan de schoolpoort.

Zet telkens twee banken tegen elkaar zodat er enkele leerlingen kunnen rond zitten. Maak drie groepen.

Verstop allerhande reflecterend materiaal in een lokaal dat je kunt verduisteren.

Met de neus op de feiten

Timing: 10 minuten

Toon de foto's of de beelden die je op een ochtend van de leerlingen nam. Stel enkele gerichte vragen:

- Wie valt het meest op?
- Wie valt minder op?
- Hoe komt dat?
- Is het verschil groot?

Laat de leerlingen vertellen dat kinderen met fluokledij en reflecterende stroken sneller gezien worden. Fietsers die hun verlichting hebben aangezet, vallen meer op.

Stel bijkomende vragen:

- Heb je wel eens het gevoel gehad dat je niet goed zichtbaar was?
- Welk gevoel gaf dat?

De leerlingen vertellen aan elkaar en ervaren in welke mate ze gezien worden door andere verkeersdeelnemers.

Stellingen

Timing: 5 minuten

Elke leerling neemt een rode en groene kaart. Lees de stellingen voor. Als de kinderen denken dat de stelling juist is, steken ze een groene kaart omhoog. Denken ze dat de stelling fout is, dan steken ze een rode kaart omhoog. Laat na elke stelling, de leerlingen zelf aan het woord; zo vertellen ze elkaar wat de oplossing is.

- Je moet je fietslicht opzetten om de rijbaan goed te kunnen zien als het donker is.
- Reflectoren zorgen er voor dat je zichtbaar bent.
- Als je in groep fietst, ben je zichtbaarder dan wanneer je alleen fietst.
- Een fluohesje is wettelijk verplicht.
- Als je klein bent, ben je minder zichtbaar in het verkeer.
- Als je in groep fietst, moeten alleen de voorste en de achterste fietsers licht hebben.
- Je mag je fietsverlichting ook los op je kledij dragen.
- Fietslichtjes mogen knipperen.

Hoekenwerk

Timing: 30 minuten

Verdeel de leerlingen in drie groepen. Elke groep doorloopt de hoeken.

Hoek 1: Reflecteren in het donker

Geef een groepje leerlingen enkele zaklampen, zij gaan naar het verduisterd lokaal. Geef een opdracht mee:

- Zet de zaklampen aan en tel hoeveel voorwerpen je kunt zien.

Hoek 2: Reflectie-kijkdoos

Elke leerling heeft een schoendoos, op de bank liggen reflecterende, fluorescerende en 'gewone' materialen. Laat de leerlingen een gat maken in hun schoendoos (kijkgaatje aan de zijkant, diameter +/- 1cm), de leerlingen 'vullen' hun schoendoos met verschillend materiaal. Laat elke leerling een viertal voorwerpen kiezen. Als je papieren of stoffen voorwerpen hebt, kunnen ze ook stukjes knippen. Het is de bedoeling dat ze zelf waarnemen dat er een verschil is als je in het donker/daglicht naar de voorwerpen kijkt. Laat ze kijken en aan elkaar vertellen wat ze zien, wat er zo verschillend is, wat ze eerst zien, ...

Onthoud: bij daglicht is fluorescerend materiaal het meest zichtbaar, in het donker reflecterend materiaal.

Hoek 3: Fluorap

Speel het lied 'De fluorap' uit 'Straatlawaaï' enkele keren af. De leerlingen maken samen enkele strofen voor een eigen raplied. Laat de leerlingen eventueel hun lied opvoeren.

Een alternatief voor de cd 'straatlawaaï' zijn enkele leuke filmpjes op you tube:

<https://www.youtube.com/watch?v=YHQ-1IQ9YBA>

<https://www.youtube.com/watch?v=z4WHQ9IGZSY>

Tip

De VSV heeft twee projecten die je kunnen helpen om te werken rond zichtbaarheid en een veilige fiets:

- **"Helm op, fluo top"**: kinderen met fluo en fietshelm sparen stickers tijdens de donkere wintermaanden waarmee ze naar een dierenpark kunnen gaan. Dit aanbod is gratis.
- **"Actiepakket fietscontrole"**: kant-en-klaar materiaal om een fietscontrole te organiseren en om leerlingen alles bij te brengen over de wettelijke verplichte uitrusting van een fiets. Dit aanbod is gratis als een verkeersouder het bestelt (en helpt bij de uitvoering). Anders kost het 10 euro.

Zie www.verkeerschool.be voor meer info.

